

# Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:  
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177  
PODUREDNIŠTVO:  
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 1.000  
Letna naročnina . . . . . L. 2.000  
Letna inozemstvo . . . . . L. 3.000  
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 43 (816)

Gorica - četrtek 22. oktobra 1964 - Trst

Posamezna številka L. 40

## Kristus - naš Kralj!

Papež Pij XI. je slovesno zaključil jubilejno leto 1925, tako da je z encikliko »Quas primas« od 11. 12. 1925 uvedel novi praznik Kristusa Kralja. Da je Kristus Kralj, izhaja jasno iz evangelija.

### EVANGELIJ O KRISTUSU KRALJU

Od velikega duhovnika Kaifa so peljali Jezusa na rimsko sodnijo. Sodna palača je bila stavba, v kateri je stanoval rimski upravitelj, kadar je prišel v Jeruzalem. Pilat, rimski namestnik v Judeji (26-36 po Kr.), je moral zaslišati Jezusa. Judje so ga obtožili, češ da je izjavil, da je on judovski kralj. To je bila glavna točka obtožnice.

Zato je Pilat vprašal Jezusa: »Ti si judovski kralj?« Jezus mu je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta.« Tedaj mu je rekel Pilat: »Torej si kralj?« Jezus mu je odgovoril: »Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, poslušaj moj glas.« Pilat mu reče: »Kaj je resnica?« (Janez 18, 36-38). Evangelist Janez nam edini poroča na tako nazoren način o Pilatovem zaslišanju.

### KRALJESTVO KRISTUSOVO JE DUHOVNO KRALJESTVO

Kraljestvo Kristusovo ni politično kraljestvo, ni kraljestvo od tega sveta, ampak versko, duhovno kraljestvo.

Kristus je Pilatu jasno izjavil, da je kralj. Toda raztolmačil je, da je kralj, ki je prišel na svet, da spriča resnico o razodetju. In vsak, kdor je iz resnice, to je kdor ljubi resnico, poslušaj njegov glas in postane s tem njegov učencec. Njegov učencec je torej tisti, ki sprejme njegovo resnico in jo uresničuje, uveljavlja v življenju, v praksi.

Pilat je vprašal Jezusa: »Kaj je resnica?« To vprašanje je postavil Pilat Kristusu ne, ker bi hrepenel za resnico, ne ker bi hotel najti resnico, temveč ker se je hotel iz Jezusa ponorečevati. Pilat je Kristusu zastavil to vprašanje z ironijo, s posmehom. Smatral je Kristusa za zanesenjaka, sanjača. Pilatovo vprašanje je bilo vprašanje skeptika, človeka, ki misli, da sploh ne moremo priti do resnice, vprašanje človeka tega sveta, da, prav današnjega sveta. Pilat ni bil človek iz resnice, ni bil sprejemljiv za resnico. Ni bil človek, ki bi resnico sprejel s ponižnim srcem in jo vzel za ravnalo svojega mišljenja, čutenja in delovanja.

### PILAT IN DANASJNI ČLOVEK

Današnji človek je človek skepse, človek, ki načelno zanika, da je mogoče priti do resnice glede najvažnejših vprašanj človeškega življenja. Človek ne more po njegovem mišljenju, rešiti vprašanja o božjem bivanju ne o smislu življenja ne o tem, kako je treba živeti. Zavrača vsako vero, čeravno ni proučil nobene vere. Da, boji se vzeti v roke kako knjigo o veri, da ga ne bi prepričala, da Bog je, da je Kristus res živel in ustanovil katoliško Cerkev kot edino pravo Cerkev.

Tako živi od dneva do dneva. Njegovo življenje je prazno, brez pravega veselja, brez idealov. Če je vesel, je to veselje samo zunanje veselje, v srcu pa mu vlada duševni nemir. Tak človek, ki nima resničnega svetovnega nazora, ne more biti miren. Njegova duša je bolna. Če ga zadene v življenju kaka stiska, ne ve, kaj bi storil, kako bi se rešil. In često, često se dogaja, da ga stiska vrže v obup in da tragično konča življenje. To niso redki primeri, primeri, ki jih vsak dan doživljamo.

### V KRISTUSU JE REŠENJE

Kdo bo torej rešil današnjega človeka, današnji svet? Kdo bo pomiril narode in odvrnil od sveta pogin, ki nam preti od atomske bombe? Kdo bo odpravil tisto napetost, ki danes vlada med narodi v svetu? Kristus, knez miru!

Vsi moramo sodelovati v tej borbi za mir! V Kristusa moramo ne samo verovati, ampak Kristus mora tudi kraljevati:

v našem umu, v naši volji in v našem srcu.

1. Kristus mora kraljevati v našem umu. Predmet uma, te najvišje duševne zmognosti, je resnica. Um je ustvarjen za resnico. A kje je resnica? Kristus je rekel o sebi: »Jaz sem pot in resnica in življenje.« (Jan 14, 6) Prišel je na svet, da spriča resnico.

2. Kristus mora kraljevati v naši volji. Predmet volje je dobro. Naša volja je po naravi naravnana na dobro. Toda nižja narava vleče našo voljo k zlu. Kdo pa krepi našo voljo, da premaga skušnjave, ki nas vodijo v greh? To je milost! Delitelj te milosti pa je edinole Kristus, o katerem pravi evangelist Janez, da je »poln milosti in resnice.« (Jan 1, 14)

3. Kristus mora kraljevati v našem srcu. Um je ustvarjen za resnico, volja za dobro, a srce za ljubezen. In Kristus kraljuje v našem srcu, če ga ljubimo. A ta ljubezen ne sme biti samo golo čustvo, ampak mora biti dejavna, se mora javljati tako, da po božjih zapovedih živimo vedno in povsod.

### ZA KAJ MOLIMO KRISTUSA KRALJA?

Naša molitev h Kristusu Kralju mora biti sodobna, mora upoštevati bistvene in glavne potrebe našega časa. Duh našega časa in njegove potrebe je izredno globoko doumel papež Janez XXIII.

Janez XXIII. je na koncu svoje enciklike »Mir na zemlji« pozval škofo, duhovnike, vernike in tudi vse ljudi dobre volje, naj prosijo z gorečimi molitvami, da bi »Kristus vnel srca vsem ljudem in jim dal, da poderejo ovire, ki ločijo ljudi ene od drugih, da utrdijo vezi medsebojne ljubezni, da se med seboj spoznavajo in da odpustijo tistim, ki so jim storili krivico. Tako naj se po njegovi volji in navdihu vsi narodi na zemlji po bratovsko združijo in naj tako cvete in vlada silno zaželeni mir.«

To naj bo tudi naša molitev na dan Kristusa Kralja, molitev zamejskih Slovencev v Italiji, molitev za bratovsko ljubezen med dvema narodoma, ki po odločbi božje Previdnosti živita na isti zemlji. R.

## Zmaga laburistov v Angliji

Na parlamentarnih volitvah 15. oktobra so v Veliki Britaniji zmagali laburisti, čeprav z zelo skromno večino. Dobili so 317 poslanskih mest, konservativci pa 304 poslance. Vladali bodo torej z zelo skromno večino. Če k opoziciji prištevamo še devet poslancev liberalne stranke, potem ostanejo le štirje glasovi razlike.

Po trinajstih letih vladanja je konservativna stranka spet izročila vodstvo države laburistom. Brž po izidu volitev je odhajajoči ministrski predsednik Home odšel h kraljici in ji sporočil odstop svoje vlade. Takoj zatem je kraljica Elizabeta sprejela voditelja laburistične stranke Harolda Wilsona in mu poverila mandat za sestavo nove vlade.

Napovedujejo, da bo laburistična vlada, spričo zelo skromne zmage, imela v spodnji zbornici zelo težavno življenje. Pri važnih glasovanjih bodo morali biti prisotni vsi poslanci, drugače se bo vlada z lahkoto znašla v manjšini. Nekateri celo napovedujejo, da bodo prej ali slej morali razpisati nove volitve.

Vsekakor bo za laburistično vlado težko izvajati program, ki so ga med volilno kampanjo razglašali. Med drugim so obljubljali podražavljenje nekaterih panog gospodarstva.

### Tito na Cipru

Na poti iz Kaira proti domu se je jugoslovanski predsednik Tito ustavil nekaj ur na Cipru, kamor ga je povabil nadškof Makarios. Tito je bil prvi državni poglavar, ki je obiskal Ciper, odkar je ta postal neodvisna država leta 1960.

Ni se še poleglo navdušenje nad uspešnim podvigom z vseмирsko ladjo »Voshod«, ko je iz Moskve prišlo kot strela z jasnega sporočilo, da je Nikita Hruščev, neomejeni gospodar Sovjetske zveze v zadnjih desetih letih, bil odstavljen s položaja ministrskega predsednika ter prvega tajnika KPSZ. Zadevno sporočilo je sovjetska uradna agencija »Tass« objavila 15. oktobra ob 10 in dve minuti zvečer po srednjeevropskem času: »Osrednji odbor KPSZ je na svoji seji včeraj, 14. oktobra, vzel na znanje prošnjo Nikite Hruščeva, da bi ga razrešili dolžnosti ministrskega predsednika in prvega tajnika partije zaradi priletosti in poslabšanja zdravja. Osrednji odbor je za novega tajnika izvolil Leonida Brežnjeva ter Kosigina za novega predsednika sovjetske vlade, ki se je zahvalil za izkazano zaupanje.«

S tem lakoničnim sporočilom, brez ene same besede zahvale, so uradni krogi skušali opravičiti odstranitev iz domačega in mednarodnega političnega življenja moža, ki je skozi enajst let vodil Sovjetsko zvezo, in to v težavnem obdobju po Stalinovi smrti. Vrsta okoliščin priča, da se Hruščev ni prostovoljno odpovedal vodstvu države, ampak da je bil prisiljen to storiti, ker se je iz še ne povsem pojasnenih vzrokov znašel v manjšini v centralnem odboru treh kolumnavtov. Sam Hruščev, ki se je z njimi razgovarjal, ko so bili še v vsemirju, jim je vzhicheno voščil: »Na svidenje v Moskvi!« Medtem so po glavnih moskovskih ulicah in trgih začeli razobešati slike Marxa, Lenina in Hruščeva. Kakor hitro pa so objavili vest o

»odstopu« Hruščeva, so izginile vse njegove slike, kakor da bi nikdar ne eksistirale.

### ODMEVI V SVETU

Vest o odstavitvi Hruščeva je dobesedno presenetila ves svet. Prvi hip skoro ni bilo mogoče verjeti, da se je položaj tako korenito zasukal v Sovjetski zvezi, da je moral oditi s politične pozornice človek, ki se je z veliko politično spretnostjo povzpela na najvišje mesto. Brž je postalo jasno, da so zaman vsa mogoča ugibanja, kako je do tega prišlo. Eno samo je gotovo: da v komunističnem sistemu ni nič gotovega. Kar je danes dobro, je jutri lahko slabo. Kogar danes povzdigujejo v devoto nebo, zna prej ali slej pasti v nemilost in vse njegove zasluge so pozabljene. Kakor svoj čas s Stalinom in Malenkovom, tako se je sedaj zgodilo s Hruščevom. Iz moskovskih in vseh drugih sovjetskih knjigarn in izložb so na mah izginile vse njegove slike in knjige, ki vsebujejo katere koli njegove govore in izjave. Vsi listi, ki so skozi vrsto let neutrudljivo objavljali članke in slike o njegovem delu in življenju, niso v teh dneh napisali ene besedice zahvale za ves trud in življenje, ki ga je posvetil komunistični partiji.

Nasprotno, »Pravda« (glavni urednik je bil Hruščevov zet Aleksej Adžubej, ki je moral pred dnevi zapustiti to mesto) ga je začela napadati in mu metati v obraz vse upravičene in neupravičene očitke: da je pri oblikovanju komunistične graditve samovoljno postal, ne da bi upošteval načelo kolektivnega vodstva; da je sprejemal prenapregnje odločitve in se preveč šopiril z visokodonečim frazarjenjem.

Spričo tega je vsem pametnim ljudem na svetu jasno, da za odstop Hruščeva niso bili odločilni razlogi, ki so jih uradno navedli (slabo zdravje ter starost), ampak drugi, predvsem politične narave. To potrjujejo vsakodnevna poročila o ozadju dogodkov v Moskvi, ki jih iz raznih virov zbirajo zahodni časnikarji in politični opazovalci. Po teh zelo verjetnih, a še ne uradno potrjenih vesteh, se je usoda Hruščeva odločila v dneh 13. in 14. oktobra med zidovi Kremlja.

Medtem ko se je Hruščev mudil na odhodu v Sočiju pri Crnem morju, so ga nenadoma poklicali v Moskvo na sejo prezidija (ožji odbor partije). Partijski teoretik Mihael Suslov ga je obtožil kulta lastne osebnosti, nepotizma ter luksuznega življenja. Nadalje, da je zakrivil celo vrsto napak pri vodenju državne politike, očital slabo kmetijsko politiko ter da je med obiski v tujih državah dajal neprimerne izjave in pohvale o kapitalističnem sistemu ter da se na mednarodnih zborovanjih in sestankih ni obnašal v skladu z dostojanstvom socialističnega voditelja. Baje mu je pri tem Suslov očital udarjanje s čevljem po klopi v OZN pred leti in mnogo drugih stvari.

Hruščev naj bi vse to molče poslušal in čakal, da gre poročilo na glasovanje. Do zadnjega je upal, da bo prezidij zavrnil obtožbe. Toda niti eden izmed prijateljev ga ni branil. Tedaj je uvidel, da ga lahko reši edinole plenum osrednjega odbora (širši odbor partije, ki šteje okrog tristo članov), kakor ga je že rešil leta 1957, ko mu je priskočil na pomoč general Žu-

kov, Malenkov, Molotov in Kaganovič so bili poraženi ter kot »protipartijska skupina« izločeni iz političnega življenja.

Toda Suslov je to predvideval in je že za naslednji dan sklical plenum centralnega komiteja, pred katerim je ponovil vse obtožbe. Hruščev se je baje srdito branil pred vsemi očitki, a brez uspeha. Vsi njegovi dovcerajšnji zaupni prijatelji so ga zapustili. In tedaj mu ni ostalo drugega, kakor da se odpove vsem položajem.

### ZRTEV SISTEMA

Tako je končal svojo politično kariero slavnj Nikita Sergejevič Hruščev, ki je še do včeraj trdno držal vajeti v svojih rokah in ki so ga slavili kot enega največjih komunističnih genijev. Potem ko je neusmiljeno razrušil mit Stalina, je po nujni logiki komunističnega sistema ustvaril okrog sebe mit človeka, ki je na razvalinah destalinizacije ter mirnega sožitja s kapitalističnim svetom preokrenil tok zgodovine. Po Stalinovem terorju je za Ruse postal simbol rešitelja pred vsemogočno policijo ter upanje v izboljšanje življenjskih razmer. To sta dve pozitivni plati njegovega vladanja. Tudi v zunanji politiki je dokaj stvarno gledal. Če pri tem ni uspel zaustaviti odmikanja vzhodnoevropskih držav od Moskve, ni to prav gotovo njegova osebna krivda, ampak je to posledica naravnega zgodovinskega razvoja.

Toda komunizem, ki si prisvaja pravico krojiti zgodovino in se z njo istovetiti, ne more dopustiti, da bi zgodovinski razvoj šel mimo njega. Ker samega sebe ne more in ne sme obdolžiti, če razvoj dogodkov ne poteka po njegovih dialektičnih shemah, ne spravi na osebe.

Stalin se je oddaljil od svojega prednika Lenina in je tri desetletja neomejeno vladal. Vsi so se mu klanjali in peli slavo kot najboljši zaslužnemu tvoritelju komunističnega »raja« na zemlji. Kar je storil, je bilo vse prav. Po njegovi smrti vodijo za kratko dobo Sovjetsko zvezo Malenkov, Bulganin in Molotov, dokler jih ne izpodrine Nikita Hruščev pod obtožbo »protipartijskega delovanja«. Nato se spravi na batjuško Stalina in razkrinka do kraja vse njegovo delovanje. Po enajstih letih vladanja je sam padel v nemilost in vse njegovo delovanje žanje črno nevhaležnost in vse mogoče očitke.

Po vsem tem se sedaj vprašamo: Kaj ostane od 42-letnega vladanja komunizma v Rusiji? Odgovor je v vsakem slučaju porazen. Če so res vsega gorja krivi Stalin, Malenkov, Molotov in sedaj še Hruščev, pomeni da v komunističnih režimih pridejo na površje najslabši ljudje. Če je pa kriv komunistični sistem, potem je treba priznati njegov polom v prizadevanjih za graditve boljšega sveta. Dejstvo je, da so voditelji komunističnih režimov žrtve, ujetniki samega sistema kot takega. Kaj podobnega se tam, kjer vlada demokracija, ne more zgoditi. Tu pridejo na oblast tisti, ki uživajo zaupanje večine državljanov, in povrh je še opozicija, ki jih kontrolira. Poglejmo samo, kako častno je po zmagi laburistov v Angliji zapustil vodstvo države ministrski predsednik Home, in kako tragično je odšel s politične pozornice Hruščev.

# Koncil je razpravljajal Sv. oče bo obiskal Montecassino

Peti teden letošnjega koncilnega zasedanja je bil v znamenju dveh za Cerkev zelo perečih problemov v sedanjem času: krščanskega laika in katoliškega duhovništva.

V ponedeljek 12. oktobra se je oglasilo k besedi 18 koncilskih očetov. Poudarili so, da je treba laike pripraviti, da se morajo tudi sami čutiti odgovorne za rast Cerkev, saj izvira ta dolžnost že iz zakramenta sv. krsta, ki nas včlanja v Kristusovo skrivnostno Telo, t. j. Cerkev. Le če bodo laiki aktivno sodelovali s cerkveno hierarhijo, bo konec pogubnega laičizma, ki je za čudo najbolj močan prav v katoliških deželah. Laikom bi se bilo treba bolj posvetiti kot do zdaj in jim dati posebno vzgojo, da bodo sredi razkristjanjenega sveta znali uporabiti svoj poklic in svojo izobrazbo kot učinkovito sredstvo apostolata. Ne samo Katoliška akcija, ki je neposredno odvisna od cerkvenega načelstva, vsaka oblika apostolske dejavnosti in organiziranega apostolata je dobrodošla in naj se ji da vso možno svobodo, samo da je v skladu z duhom Cerkev.

Eden koncilskih očetov se je spomnil tudi preganjanih kristjanov, ki vršijo lahko svoj apostolat le z zgledom in vdanim prenašanjem trpljenja. Govorilo se je tudi o misijonih v zvezi z laiki. Krščanske laike bi bilo treba stalno opozarjati na velike misijske potrebe Cerkev, kjer oni lahko silno veliko pomagajo; dokaz za to so laični misijski zdravniki in laične sestre po bolnicah, šolah in vzgojnih zavodih.

## LAIK GOVORI KONCILSKIM OČETOM

Torek, 13. oktobra, je bil dan posebno slovesnega obeležja. Prvič zato, ker so se koncilski očetje zbrali na stoto javno koncilsko sejo, drugič pa zato, ker je nastopil eden izmed laičnih zastopnikov na koncilu, Amerikanez Patrick Kegan, predsednik Združenja krščanskih delavcev, ter nagovoril v angleščini vse navzoče v prostori bazilike sv. Petra.

V svojem govoru je zlasti poudaril, da se začena s sedanjim koncilom v Cerkvih nova doba, izredno pomembna za božje ljudstvo. Vsi navzoči v baziliki so mu dolgi in prisrčno ploskali.

## OS VSE CERKVE

Nič manj odobravanja ni žela vest, da je sv. oče odločil, naj pri tistih javnih sejah koncila, kjer bo govorila o katoliškem duhovništvu in njegovi poslanstvu v svetu, prisostvuje v svojstvu poslušavca tudi izbrano zastopstvo župnikov iz vsega katoliškega sveta.

Ta odločba nas ne preseneča. Upali bi še reči, da bi koncilu nekaj manjkalo, če bi pustil ob strani tiste, ki so nosilci rednega apostolata v Cerkvih in ki bodo prvi poklicani, da udeležijo sklepe koncila v dušnem pastirstvu. Župnik s svojimi pomočniki je tisti, ki mora nositi težo vsakdanjega posvečevalnega dela med ljudstvom. Mnogokrat živi osamljen, skoro pozabljen sredi versko brezbržnega cerkvenega občestva; mnogokrat je njegov delež tudi materialna revščina; mnogokrat je celo predmet sovraštva, saj je toliko fara, kjer sta laicizem in brezbožni komunistični verniki Cerkvju odtujila. Naj bi bili škofje še tako goreči: če nimajo župnikov in drugih duhovnikov, ki bodo njihove smernice uresničili v vsakdanjem življenju, so podobni generalom, ki so jih častniki in podčastniki zapustili in so se zato njim zaupane čete razpršile na vse strani. Prav je imel zato eden koncilskih očetov, ki je v zvezi z razpravljanjem o katoliškem duhovništvu dejal: »Župniki in njih pomočniki so os naše Cerkev.«

Do sedaj se je na koncilu govorilo o Cerkvju kot božjem ljudstvu, o Cerkvju reče, o Cerkvju kot misijonski skupnosti, o Cerkvju, ki je hiša srečanja vseh bratov v Kristusu. Vse to je mogoče izvesti le s pomočjo duhovnika — dušnega pastirja. On, ki ga kliče ljudstvo oče, je edini zmogeljen biti resničen prijatelj vseh: božja beseda, ki jo oznanja, sveti zakramenti, ki jih deli in služba božja, ki jo opravlja, ga za to usposablja kot nikogar drugega med ljudmi.

Zato je razprava o osnutku o življenju in službi duhovnikov hitro pokazala, da se bi ga povrniti obdelalo. Zahteva lastno zasedanje. S tem so skoro vsi navzoči koncilski očetje indirektno izrazili željo in mnenje, naj pride še do četrtega koncilnega zasedanja prihodnje leto! Sam osnutek o duhovništvu pa je bil vrnjen pripravljalnici komisiji, da ga temeljito pregleda in predela, preden naj pride na glasovanje.

## OSNUTEK O CERKVI V DANASNJEM SVETU

Ta teden razpravljajo koncilski očetje o novem osnutku, ki jim je bil predložen, o Cerkvju v današnjem svetu. Tudi ta osnutek je tako važen za sodobno poslanstvo v Cerkvju, da bo gotovo zahteval zase mnogo glavnih sej, mnogo časa in temeljitega razpravljanja.

Osnutek nosi številko 13 in ga je pripravila komisija pod vodstvom škofa iz Livorna msgr. Guano. V njem je govora o vsem, kar zanima in vznemirja moderno človeštvo: ohranitev miru, socialni problemi, podhranjeni narodi, gospodarstvo s svojimi vprašanji, poštena razdelitev materialnih dobrin, zloraba privatne lastnine, problem nagle rasti človeštva, ljubezen do domovine, prepoved atomskega orožja, obznanje vojne kot sredstva za rešitev mednarodne napetosti. Tudi bo govora o zakonu, o pripravi nani, o zakonski zvestobi, o namenu zakona, ki ni samo rodni otrok. Nerodovitnost zakona še ne dovoljuje, da bi se zakon razdril. Osnutek o zakonu pušča odprta vrata študiju, ki raziskuje, katera sredstva so dovoljena za urejanje rodovitnosti zakoncev in s tem v zvezi z omejevanjem števila otrok.

Iz vsega omenjenega sledi, da bo ta osnutek sprožil zelo obširno in zanimivo debato, ki se bo gotovo nadaljevala še v prihodnjem letu.



## Ugandski mučenci so dosegli čast oltarja

Predsednik ugandske republike Mtesa je dne 18. oktobra prisostvoval v baziliki sv. Petra slovesni proglasitvi svetnikom 22 ugandskih mučencev, ki so bili usmrčeni v prejšnjem stoletju, v letih 1885-1887. V Rimu je prišlo za to priložnost tri tisoč afriških romarjev. Skupno s številnimi koncilskimi očetmi je prisostvoval kanonizaciji nadškof iz Rubage msgr. Kiwanuka, ki je sam potomec enega ugandskih mučencev in prvi od zamorskih duhovnikov, ki je bil že pred 25 leti posvečen (l. 1939) od papeža Pija XII. na nedeljo Kristusa Kralja za škofa.

Ko se je po slovesnem Te Deum-u prikazala slika 22 mučencev v berninski glorioli, se je iz množice dvignil val brezmejnega navdušenja. Mnogo črncev je jokalo od ganotja. Pri darovanju je zbor afriških pevcev ob spremljavi svoje karakteristične godbe bobnov zapel pesem črnškega skladatelja in pesnika, s katero so črnci proslavili svoje prve mučence. Vsaka vrstica se je končala s slovesnim aleluja.

Tako je misijonska nedelja imela letos v Rimu svoj poseben značaj in neizbrisni pečat vesoljnosti in ljubezni do vseh ljudi in narodov. Proglasitev črnških mučencev blaženim in napovedano papežovo romanje v daljno Indijo je za poganske narode kakor prelomnica v nove čase in v nove zarje krščanstva.

## Čilski kardinal obiskal Lisieux

Kardinal Raul Silva Henriquez, nadškof iz Santiaga de Chile, je v soboto 10. oktobra jutraj vodil v Lisieuxu verske slovesnosti, s katerimi so zaključili uradno obdobje romanj k temu znanemu francoskemu svetišču. Kardinal je v gornji baziliki sv. Terezije daroval slovesno pontifikalno sveto mašo, ob zaključku katere je blagoslovil votivno kapelo čilškega naroda, ki so jo zgradili v tem svetišču.

## Debata o laičnem apostolatu

Na sedežu vseafriškega tajništva v Rimu se je vršila v petek 9. oktobra zvečer debata o laičnem apostolatu. Najprej je govoril tajnik koncilne komisije za laični apostolat msgr. Glorieux, ki je poročal o pripravah osnutka o laičstvu, nato pa je govorila laična poslušavka na koncilu Re-se Marie Goldie, ki je izrazila željo, da bi koncilna listina v resnici pomenila začetek plodovitega razgovora v notranjosti Cerkev med laiki in hierarhijo. Sestanek, ki so ga udeležili številni afriški škofje in koncilski izvedenci, je zaključil ravnatelj revije »Civiltà Cattolica« pater Tucci, ki je poudaril glavne vidike osnutka o laičstvu.

## Minoriti so zborovali v Rimu

14. oktobra je bil v Rimu sestanek provincialnih predstojnikov minoritskega reda. Ta dan so odprli novo poslopje mednarodnega zavoda in teološke fakultete tega reda. Na dnevnem redu del skupščine,

To soboto, 24. oktobra, na praznik sv. Rafaela nadangela, bo sv. oče Pavel VI. odpotoval v Montecassino, da tam posveti obnovljeno baziliko, v kateri počivajo posmrtni ostanki očeta zapadnoevropskega menišva sv. Benedikta in njegove sestre sv. Sholastike.

Sv. oče Pavel VI. ne bo prvi izmed papežev, ki bo to posvečevalno dejanje naredil. Pred njim sta že dva papeža storila isto: v 11. stoletju papež Aleksander II. in l. 1727 papež — dominikanec Benedikt XXIII.

Samostan na gori Montecassino je tekom stoletij postal gora Sinaj vse Zapadne Evrope. Saj so iz njega izšli prvi menihi, ki so prežeti Benediktovega gesla: Moli in delaj, prinesli vero, izobrazbo, kulturo in gospodarski napredek vsem evropskim narodom. Znano je, da so bili v srednjem veku prav samostani žarišča ljudske prosvete. Zato je že pok. papež Pij XII. navzdel sv. Benediktu naslov: Oče Evrope.

Ni čuda, da se je ves krščanski svet zdrnil, ko so zavezniki letala po hladnem prevdaru zaveznikega vodstva (glavno krivdo za to odločitev nosi avstralski general Freyberg) 15. februarja 1944. v več zaporednih valovih, potem ko so odvrгла 5.000 ton razstreliva, do tal porušila ta-močno in častitljivi samostan. Zaman si je prizadeval pok. papež Pij XII., ki mu je že stal ob strani sedanji sv. oče, da bi to razdejnanje preprečil, saj se je pozneje iz-

kazalo, da Nemci iz spoštovanja do samostana stavbe niso nikdar uporabljali kot svoje oporišče in so držali fronto nekaj 100 metrov za poslopjem.

S porušenjem Montecassina se je zdelo, da se je zrušil eden stebrov naše tisočletne krščanske civilizacije. Ni čuda, da je papež Pij XII. smatral za svojo življenjsko nalogo, da samostan čim prej vstane iz ruševin. To je tudi še doživel, kajti l. 1958. so se benediktinski menihi vrnili na grob svojega očeta.

To soboto, 20. let po onem strašnem bombardiranju samostana, pa prihaja med pomlajene samostanske zidove sv. oče Pavel VI., da znova posveti krasno baziliko na vzhodni strani samostana. Z njim bodo prišli vsi kencilski očetje iz Evrope, kajti sv. oče bo uradno proglasil sv. Benedikta za »očeta Evrope«, kakor ga je že prej imenoval njegov prednik na papeškem prestolu Pij XII.

S potovanjem v Montecassino pa bo papež Pavel VI. spolnil tudi obljubo, ki jo je dal Janez XXIII. sinovom sv. Benedikta. Ta je namerč določil dan 23. maja 1963. kot dan posvetitve nove bazilike, ki jo je nameraval sam izvršiti. Toda Bog je odločil drugače, 23. maja 1963. je Janez XXIII. že ležal na smrt bolan in gledal večnost nasproti.

Letošnji 24. oktober bo torej velik dan ne samo za samostansko družino na Montecassinu, temveč tudi za vso družino evropskih narodov in za ves svet. Bo pa tudi za vso Cerkev in človeštvo nežen poziv k molitvi, delu in miroljubnemu sožitju med narodi, saj vse to je bila vsebina življenja sv. Benedikta.

— jk.

## Verska konferenca na ladji

Pretekli dni se je vršila 4. konferenca evropskih cerkev, in sicer na motorni ladji Bornholm, ki je bila zasedrana v vodah med Dansko in Švedsko. Kot opazovavca sta se udeležila teh del tudi dva katoličana, in sicer msgr. Arrighi, ki je član tajništva za zedinjenje kristjanov, in župnik cerkve sv. Terezije v Kopenhagnu von Andersen. Glavna tema konference, kateri je prisostvovalo nad 200 delegatov številnih protestantskih in pravoslavnih cerkev, je bila »Sodelovanje med različnimi verskimi skupnostmi«.

# Papež Pavel VI. bo šel v Indijo na kongres

V svojem govoru, ki ga je imel v nedeljo 18. oktobra ob priliki slovesne proglasitve blaženim 22 ugandskih mučencev, je sv. oče potrdil novico, ki je že nekaj časa krožila v vatikanskih krogih, da bo namreč obiskal Indijo za zaključek 38. svetovnega evharističnega kongresa.

Sv. oče bo odsoten iz Rima tri dni. Potoval bo z letalom, ki bo 6.740 km potil opravilo v 7. urah. Preko Grčije, Turčije, Irana in Pakistana, bo dosegel Indijo. Verjetno bo odpotoval 5. decembra, da bo mogel 6. decembra prisostvovati slovesnemu zaključku evharističnega kongresa.

Tako bo sv. oče letošnje leto, ki ga je začel z romanjem v Sveto deželo, zaključil v Indiji, v deželi, v kateri je s tolikim uspehom deloval pred štirimi stoletji sv. Frančišek Ksaverij. Zato je dejal sv. oče, da hoče biti ob tem romanju predvsem misijonar.

»Sedaj, ko se prebuja nova naroda,« je dejal preteklo nedeljo v baziliki sv. Petra, »je naša dolžnost, da se tem narodom čim bolj približamo, da jih z očetovo ljubeznijo pritegnemo k sebi in jim dokažemo, kako Cerkev razume njihove pravične zahteve in jih podpira v njihovi želji po napredku in civilizaciji ter pravičnem miru. V našem srcu odmeva bolj kot kdaj koli Kristusove besede: »Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!«

## Krščanski svet za evharistični kongres v Bombayju

Sveta stolica je poklonila vodstvu 38. mednarodnega evharističnega kongresa v Bombayju 500 roketov in 500 štol. Nemčija bo prispevala 84 ciborijev (kelihov za sv. hostije) in mašnih knjig za 400 prenosnih oltarjev, ki bodo na prireditvenem prostoru. Francija bo dala mašno vino, Argentina hostije, Avstralija pa bo poskrbela za veliko monštranco, ki jo bodo nosili ob zaključku kongresa pri slovesni evharistični procesiji. Tudi križ za glavni oltar oskrbi Nemčija, italijanski verniki pa so

## Kako je z našo ljubeznijo?

Bog, ki preiskuje ledvice in srca, bo znal biti pravičen in usmiljen z ljudmi blage volje, to je tudi sam povedal. Kako pa bo z nami: prešli smo vero z neskončnimi zakladi milosti, a kje je naše usmiljenje, kje naša ljubezen?

Ako hranimo vero le zase — pa naj bo hoté ali po nemarnosti —, jo zakopljemo kot tisti služabnik v evangeljski priliki, ki je zakopal svoj talent. Namesto da bi vero napravili plodonosno, jo napravimo jalovo in tako spravimo v nevarnost tudi lastno zveličanje, saj se hudo pregrešimo nad največjo zapovedjo, ki nam veleva ljubiti vse ljudi — celo sovražnike.

V civiliziranih državah obsoja zakon tiste, ki zaradi strahu, sebičnosti ali brezbržnosti nočejo prisrčnosti na pomoč človeku v nevarnosti ali žrtvi nezgode; to zahteva že solidarnost med ljudmi. Ali naj pričakujemo kaj drugega kot obsodbo, če vedé ne storimo, kar bi mogli, da rešimo bližnjega duhovne smrti?

Naša brezbržnost — kako strupena je ta beseda za krščansko srce! — se more skrivati za dva izgovora: za nevednost, v kateri bi mogli biti glede potreb bližnjega, ali za nemoč, zaradi katere bi se nam zdelo, da ne moremo v ničemer pomagati. Toda oba izgovora sta prazna: nevednost se je v preteklosti dala razložiti, danes se ne dá; nemoč pa je utvara, zakaj že preprost premislek nam v luči vere odkrije sto načinov, s katerimi moremo nekristjanom pomagati k zveličanju.

V resnici pa je za nedelavnost odgovorna naša pomanjkljiva ljubezen. Zakaj prava ljubezen se hoče razviti, ker je to že v njeni naravi: bistvo prave ljubezni je, da se daje, in postava življenja — zlasti krščanskega —, da se podeljuje. Ni brez razloga zaklical že sv. Pavel: »Kristusova ljubezen nas priganja... Gorje mi, če ne oznanjam blagovesti!«

Ljubezen do misijonov je v nujni zvezi z ljubeznijo do Boga. Naravno bi bilo, da bi je bili polni vsi, ki smo krščeni. Toda življenje s svojimi problemi, pa naša sebičnost in naša brezbržnost kaj radi storijo, da na misijonsko dolžnost skoro ali čisto pozabimo.

Vsakoletna misijonska nedelja pomeni za nas vse resen opomin o naši neizpolnjeni ali premalo splojni dolžnosti. Dar vere, na katerega se opirajo vse naše nade, je resnično dar, ki vzkli v vsakemu verniku položil na jezik vzklj: »Kaj bom dal Bogu za toliko dobro?« (Ps 116, 12)

Premislimo zato besede misijonskega papeža Pija XI., ki stoji zapisane v okrožnici »Rerum Ecclesiae«. V vzpodbudo nam bodo in nam pomagale, da bo misijonska dolžnost — molitev, skrite žrtve, miloščina, osebna navzočnost v misijonih — zadobila prvo, privilegirano mesto v našem življenju, da bo postala res bogočastno delo, ki je izraz ljubezni do Boga in kot služba bližnjemu. Takole pravi sv. oče:

»Misijonska ljubezen prekaša vsako drugo delovanje in vse druge dokaze ljubezni tako, kot prekaša duša telo, nebo zemljo in večnost čas. Ako se ji kristjan posveča, kolikor more, pokaže, kako cení svojo vero, in pokaže hvaležnost božji dobroti, saj pomaga, da so njegovi bratje, razdeljeni in bedni, deležni najbolj dragocene daru, kar jih je od božje Dobre prejel, in vseh dobrin, ki so z njim zvezane.«

— ej

## Smrt zavedne rimske Slovenke

Dne 24. septembra je umrla v Rimu po hudi, neozdravljivi bolezni zavedna katoliška Slovenka, 52-letna gospa Marija Simčić-Baleani iz Kojškega v goriških Brdih. Vsa leta bolezni je vdano prenašala silne bolečine. Naravnost vzor za nas vse pa je bila v zadnjih dneh življenja, ko je čutila, da ji iztekajo poslednje ure na zemlji. S koliko ljubeznijo se je zahvaljevala vsem, ki so ji v teku bolezni stali ob strani. S kakšno pobožnostjo je potem, ko je poklicala vse štiri otroke k sebi, skupaj z duhovnim asistentom društva Slomšek, katerega vneta članica je bila, molila rožni venec in za njim ponavljala molitve za bolne. Samo takrat, ko se je spomnila, da ji je društvo uredilo prevoz z bolniškim vlakom v Lurd, jo je premagala želost, da je pričela bridko jokati. Vedela je, da te poti ne bo več dočkala. Tri dni poprej je v resnici nastopila še mnogo lepšo pot, pot v nebesa. Malo pred smrtjo je doživela izredno veselje: obiskal jo je in blagoslovil novi škof goriško-koprške administrature, prevzvišeni dr. Janez Jenko, ki se je ljubeznivo odzval njeni prošnji. Bila je do zadnjega pri polni zavesti. G. asistentu društva Slomšek, ki ji je zve-

sto stal ob strani ves čas bolezni, je zadnji dan življenja rekla: »Kot Slovenka sem bila rojena in krščena, kot Slovenka bi bila rada pokopana. Zato Vas prosim, darujte Vi sveto mašo ob pogrebu zame in me pokopljite s slovenskimi molitvami.«

Tudi ta želja se ji je izpolnila. Se več! Vse članice društva so vedele, kako ima rada rože. Ko je bila bolna, se je večkrat zahvaljevala za rože, ki so jih ji prinesle: »Ne smem ničesar uživati, zato mi je lepše, ko smem gledati vsaj rože.« Je rekla. Zato so ji članice društva tudi, ko so jo spremljale za pogrebom, prinesle rož. Morda po rimskih cestah še nikoli ni bilo toliko šopkov nageljčkov zavutih s slovenskim trakom kot v pogrebnem sprevedu za drago pokojnico.

Pogrebnega spreveda in svete maše zadušnice se je udeležil skoraj ves društveni odbor in veliko število članstva. Od slovenskih duhovnikov v Rimu so bili poleg društvenega asistenta msgr. dr. Jezernika navzoči tudi msgr. Belej, msgr. Bavdaz, prof. Vođeb ter frančiškanski pater dr. Ciril Recek, ki je v bolezni kljub ogromnemu delu vedno našel čas, da je bolnico spovedal in obhajal.

R. R.

# „MODERNA IN KONSTRUKTIVNA“ POLITIKA

Pred goriškimi občinskimi svetom so se v zadnjih mesecih obravnavale dalekosežne zadeve, ki mečejo svojo senco na mirno razumevanje med Slovenci in Italijani. Gre za načrt za zgradbo majhnih stanovanjskih hiš po zakonu z dne 18. aprila 1962 št. 167 in za znano industrijsko področje. Navidezno sta to dve ločeni zadevi, prav nič v zvezi ena z drugo; dejansko pa sta tesno povezani, ker en načrt dopolnjuje drugega; oba pa sta bila sestavljena s slabo prikritim namenom, da uničita slovenski del Standreža. To je danes že očitno.

O industrijskem področju je Kat. glas že pisal. Slovenski občinski svetovavci so se odločno uprli, in sicer ne zato, ker so morda proti industrializaciji — tako najaz s kartami niso — pač pa zato, ker občina tišči to področje v Standrež, kjer je doma vrtnarstvo, ki oskrbuje z zelenjavo Gorico in Trst, in ker je Standrež slovenski. V nameravanim načrtu vidijo naklep, kako izriniti slovenskega kmeta z domače zemlje. To ni romantika, kot pravijo marksisti, to je živo življenje, vroč boj za obstanek. Dokazovanje, da delovne sile bežijo s kmetij v fabrike, je prazno. Ta pojav ni od večeraj, ta pojav je star pri Slovencih nad sto let, odkar je revolucija leta 1848 izrgala slovenskega kmeta izpod graščinskega jarma nemških in laških baronov. Prirastek prebivalstva, ki ga grunt ni mogel rediti, je iskal zaposlitve v mestih, še bolj pa v vestfalskih in ameriških rudnikih. Kmetijski stan pa je ostal. In še danes kažejo statistike, da recimo 10% delovne sile zapusti vsako leto domačo grudo in gre v fabriko, ali naj zato zapodimo z zemlje še ostalih 90%? Tisti, ki zahtevajo to, so se očitno skregali s pametjo. Ne vemo za noben primer, da bi lastnik kmetije pri nas zapustil kmetijo in šel v fabriko. Da socialistom ni za kmeta, je pa itak stara in znana reč, kajti le industrijski proletariat je mehak material v rokah socialističnih voditeljev.

Bolj se čudimo občinskemu odboru, ki mora koncem koncev gledati na umestnost in donosnost gospodarskih načrtov in ne na vtogane družbene in politične spekulacije. Da položaj goriškega mesta ni rožnat, vemo; ni pa niti slab. Gorica je pač izgubila lastno naravno zaledje. Sedaj je stisnjena med Sočo in državno mejo ter tvori glede na ostalo državno ozemlje nekakšno slepo črvo. To je zemljepisno dejstvo, ki ga nobena občinska politika ne more spremeniti. Ker mesto tudi številčno ne napreduje kot druga mesta — v desetih letih je prebivalstvo naraslo le za kakih 2000 duš — zato pravijo, da je treba pritegniti od zunaj vsaj 15.000 novih doseleencev. To se lahko zgodi le z industrializacijo. Ustanovimo torej industrijsko področje!

Okoli industrijskega področja se je nabralo toliko različnih in nasprotujočih si izjav, ki so jih dale tudi iste osebe, da je težko napraviti si jasno sliko. Kljub temu poskusimo!

1. Industrijsko področje bi bilo omejeno na Standrež in Sovodnje; prazen prostor na severu ob Soči trdijo, da ni primeren; prostor na desnem bregu Soče je menda nedotakljiv...!

2. Sovodnjski župan izjavlja, da so za Sovodnje v načrtu samo fabrike, ne pa tudi stanovanjske hiše, ki da bodo v Gorici, to je v Standrežu. Ne izjavlja pa, kako bo ustavil dotok delavcev v sovodnjsko občino, ker najbrž ve, da je gibanje ljudi po ustavi prosto. Ali bo morda sam spremenil ustavo?

3. Industrijsko področje je menda preračunano na okoli 270 hektarjev. Za moderno industrijo, ki je v veliki meri avtomatizirana, ki pa naj bi zaposlovala 5.000 delavcev (če računamo samo eno tretjino od pričakovanih 15.000 novih naseljenecv), je to malenkosten prostor, zlasti še ko nameravajo porabiti samo v Standrežu — za enkrat —, 39 hektarjev, to je eno sedmino za stanovanjske hiše.

4. Že dve leti sem slišni vsak dan o gospodarski zlasti o industrijski krizi v državi. V predilnici v Podgorji pravijo, da bodo odpustili blizu 1000 delavcev. «Il Piccolo» je dne 17. oktobra objavil vest, ki pove več kot debela knjiga. Za zgradbo stanovanjskih hiš je ustanova IACP razpisala dela v znesku ene milijarde lir. Dražbe se ni udeležilo nobeno stavbno podjetje, tako da so jo morali odložiti na nedoločeno čas. V Tržiču je podobna dražba menda imela popoln uspeh in dela

so bila oddana raznim podjetjem. To pomeni, da v Gorici še pri tako varnih delih, kot so gradbe ustanove IACP, ni zanimanja. Kaj bo šele pri industriji?

Socialistična občinska svetovavca Sanzin in tov. Zuliani sta se izrekla za industrijsko področje in opravičevala sovodnjskega župana, ki v tako važni zadevi dela na svojo roko in ne vpraša občinskega sveta. Sanzin potem ni imel važnejšega opravka, kot da je zapisal v Primorski dnevnik članek, v katerem dokazuje, da je vsega skupaj kriva pravzaprav SDZ in njeni svetovavci, ki da imajo zastarelo pamet, medtem ko moramo danes biti moderni (menda misli, da bi morali iti vsi za njim). Svetovavcem SDZ daje lepe nauke, a ne pomisli, da je vsa ritovska politika pri nas v vseh dvajsetih letih ena sama veriga zamujenih prilik in narejenih napak. Sedaj namigava, naj se združimo, da bomo skupaj vodili konstruktivno politiko. Tisto o združitvi je stara melodija in tudi konstruktivno politiko poznamo že dvajset let! Obojega naj nas varuje Bog in vsi svetniki!

Dr. Sfiligoj je v občinskem svetu, ko je govoril o vojaških servitutih, predlagal, naj se sklene med obema državama nenapadalni pakt, pa ne bo treba nobenih vojaških služnosti. Misel je zares pozitivna in upoštevanja vredna. Toda bojimo se, da je bil tajni nenapadalni pakt med obema sosedoma že sklenjen, a v drugačnem smislu. Bojazen naša je v tem, da so se dogovorili: likvidirajmo manjšino na obeh straneh meje; udarec proti manjšini še ni napad na matično državo. Marsikaj govori za utemeljenost te bojazni!

## Spodaj navedenim so v Standrežu vinkulirali 390.000 kv. metrov zemlje

(Imena navajamo v italijanščini kot izhajajo iz uradnega seznama)

SANT'ANDREA — Jožef Budau, Frančiška Budal, Andrej Budal, Jožef Budal, Carolina Budal, Gojmir Budal, Josipina Cejan, Jožef Filej, Peter in Tereza Lutman, Ljudmila Mucic, Ivanka Visintin, Almira Marussi, Katarina in Franc Marussig, Ivanka Devetag, Ivan, Marija, Jožef in Anton Riaviz, Arduino Merol, stolna cerkev, Franc Pisk, Katarina Paulin, Pahor Roman, Elizabeta Cingherli, Jožef, Anton, Josipina, Ljudmila in Leopold Nardin, Federika Braini, Jožef Bochin, Marija in Franc Battistic, Ivan Livellara, Ottorino Culot, Almira Stajnik, Marija in Peter Braini, Marij Pecenko, Peter Brajnik, Marija in Basilij Stanta, Florijan Nanut, Jožef Becia, Marjeta Tomasetic, Alojz Marussig, Sofia in Marija Lutman, Marija Plesnicar, Jozefa Marussic, Jožef Leban, Danijela Zavadlav, Rudolf Nanut, Ivanka Valerica in Emil Zavadlav, Andrej Paulin, Alojz Pavlin, Josipina Braini, Andrej Marussic, Karlo, Rok, Emil, Karmel, Ana in Anton Hoban, Valerija, Pavla, Leopold, Marija, Ciril, Josipina, Ana, Rozalija in Stefanija Bomisek, Emilija Rijavec, občina Standrež, Alojz Turri, Ivan Nanut, Gabrijela, Ljudmila, Aldo, Jožef, Edvard in Norma Ttabai, Marija Grillo-Gril, Roza Paoletti, Marija Alojzija in Silvana Missi, Albina Paoletti, Alfonz Cossi, Industria lavorazioni metalliche unite, Franc Antoni, Pavla Gomisek, Marija in Albina Nemeč, Franc in Pavla Antoncic, Emil Mucci, cerkev v Standrežu, Andrej Mucci, Vanda Lutman, Anton in Marija Lavani, Marija in Rozalija Tabaj, Pavla in Franc Antoni, Pavla in Franc Antoncic, Romani Vucchi, Jožef in Santo Braini, Romana in Valerija Nanut, Ivan Marussig, Vojnomira Braini, Mihael De Vetta, Setificio goriziano, Lucija in Matija Marussig, Anton Rescic, Josipina, Ivan in Terezija Brajnik, Ivanka, Gracijela in Marija Nardin, Marija Kuzmin, Franc Marci, Jolanda in Ivan Braini, Valerija, Rudolf in Stanislav Nanut, Alojz Mucci, Josipina Brisko, Leopold in Alda Budal, Barbara Battistic, Matilda Marvin, Norburga Cernic, Ernest Krajnik, Jožef in Alojz Pavletic, Marij Mucic, Helena Klodice, Albin, Angel in Bernarda Brisko, Rafaela Visintin, Rozalija Tomasincic, Agata Magnan, Albina, Karolina in Stanislava Peceani, Terezija, Anton, Peter, Ana, Alojz, Ema, Viljem, Josipina in Bruna Bisko, Albina in Leopold Visintin, Jožef, Josipina, Marija in Ludvik Nanut, Darko Nanut.

# Zavednim Slovencem na Tržaškem

Med pripravami za pokrajinske volitve v Trstu in v vsej tržaški pokrajini in zlasti za občinske volitve v tržaških okoliških občinah se nudi vesela in žalostna slika. Vesela zato, ker je povsod lepo števílo zavednih ter pogumnih mož in žena, ki razumejo klic časa, ki vedo, kam jih kliče dolžnost, ki imajo v sebi dovolj narodnega ponosa. Zato z veseljem sprejemajo kandidature na listah Slovenske skupnosti, ki niso strankarske, temveč predstavljajo res zavedno slovensko skupnost v Tržaški pokrajini in zavedno slovensko vaško skupnost v posameznih občinah. Nekaj pa je nujno potrebno: te liste so in morajo biti samo slovenske.

Nudi pa se tudi žalostna slika. Se vedno se najdejo med nami ljudje, ki pravijo, da so Slovenci, stopajo pa na pot, ki vodi v potujčevanje in raznarodovanje. Ljudje božji, čemu so v slovenskih občinah med Slovenci potrebne liste z znaki italijanskih strank? Ali je kdo videl, da bi italijanski sodržavljani postavili v kakšni italijanski občini listo z znakom Slovenske skupnosti? Med nami pa se to na žalost dogaja. V kolikor do zdaj vemo, nekateri slovenski rojaki stopajo na liste Italijanske komunistične partije ter Italijanske socialistične stranke. Ali se zavedamo, dragi rojaki, kam to vodi? Naravnost v raznarodovanje in prostovoljno potujčevanje! Pot v potujčevanje je navadno sledeča: glasovanje za italijanske stranke pri volitvah, pristopanje k italijanskim strankam, vpisovanje otrok v italijanske šole, branje samo neslovenskih časopisov.

## SE JE ČAS, DA SE OHRANIMO

Takšna pot vodi v narodno smrt, toda še je čas, da se ohranimo. Moramo se združiti, pozabiti na kakšne osebne ali druge razprtije in se skupno boriti za naš obstoj ter naše narodne pravice. S tem se seveda borimo tudi za naše socialne in gospodarske potrebe, ki jih nikakor ne zanemarjamo. Potrebna nam je skupnost, Slovenska skupnost. Če se bomo razpršili, če bodo eni volili Kršč. demokracijo, drugi Italijansko komunistično partijo, tretji Italijansko socialistično stranko, četrtri neodvisneže, potem seveda za Slovence ne bo nič ostalo in potem je imel prav slovenski tržaški pisatelj Boris Pahor, da bi pesnik Simon Gregorčič, ako bi videl naše žalostne razmere tu pri morju, moral dati svoji znani pesmi naslov »Slovenca nikar« in ne »Cloveka nikar«!

## ODLOČNOST, POGUM IN ENOTNOST

Bodimo odločni, pogumni in enotni! Ne bojimo se komunističnega terorja! Delamo samo za naše pravice in nikomur ničemo nič hudega. Dolžni pa smo povedati

resnico, da je v Slovenski skupnosti naša rešitev, v neslovenskem taboru pa naša poguba. Zato vsi v slovenski tabor, ki pomeni naše življenje, našo novo pomlad. Zdrav razum je na naši strani, pravica je na naši strani! Pominimo, da Krščanska demokracija ni slovenska stranka, da so komunisti za časa konformna trgali slovenske zastave, da je socialistom samo za slovenske glasove, saj je njihov ministar Pieraccini podpisal ukaz za pospešitev gradnje begunskega naselja v Sosljanu. Zato vsi v slovenski tabor, v Slovensko skupnost!

## NOV USPEH SLOVENSKE SKUPNOSTI

Deželni poslanec Slovenske skupnosti dr. Skrk je takoj po izvolitvi deželnega sveta zahteval pri dr. Rinaldiniju in dr. Berzantiju, da mora deželni Uradni vestnik izhajati tudi v slovenščini. Ni treba posebej poudarjati, kako je to potrebno, da bodo lahko naši ljudje zasledovali in razumeli zakonodajno delo deželnega sveta. Ta zahteva je bila zdaj v bistvu izpolnjena, čeprav ne čisto tako, kakor smo želeli.

## PISMO DR. BERZANTIIJA

Predsednik deželnega sveta dr. Berzanti je dne 14. oktobra 1964 poslal slovenskemu svetovavcu dr. Skrku naslednje pismo:

Na Vaše močno prizadevanje za objavljanje deželnega Uradnega vestnika tudi v slovenščini bi Vas rad obvestil, da je deželni odbor obravnaval to vprašanje na moji predlog na eni izmed svojih sej.

Ugotovili smo, da objavljanje dvojezičnega Vestnika po 32. členu statuta ne spada v pristojnost dežele. Da pa bi ugodili posebnim krajevnim potrebam, ki ste jih Vi nakazali, smo sklenili, naj tiskovni urad izdaja ciklostiliziran periodični Vestnik v slovenščini, ki bo vseboval prevod Uradnega vestnika. Ta Vestnik bo dobil brezplačno vsakdo, ki ga bo zahteval ter bo na razpolago vsakomur, ki bi ga rad pregledal v naših uradih.

Po mojem mnenju je bila s tem ukrepom bistveno sprejeta Vaša zahteva ter bo ugodeno potrebam, katere ste mi predložili.

Izvolite sprejeti moje najlepše pozdrave  
Dr. Alfredo Berzanti.

## V SLOGI JE MOČ

Če ne bi Slovenci izvolili svojega deželnega svetovavca, ne bi nikdar dovolili Vestnika v slovenščini. Izvolili pa smo ga, ker smo bili složni. To si moramo dobro zapomniti zdaj, ko smo pred prago pokrajinske in občinske volitve na Tržaškem. — Kdor želi dobiti Vestnik po pošti, ga lahko naroči s pismom v slovenščini na naslov Ufficio Stampa della Regione, Trieste, Piazza Oberdan 5.

# To in ono iz olimpijskih iger

Splošno mnenje je, da so letošnje olimpijske igre zelo skrbno organizirane. Edina hiba je pomanjkanje ljudi, ki bi dobro obvladali tuje jezike. Sicer so se letos Japonci vse prek učili zlasti angleščine, toda pričeli so malo prekasno. Brez dvoma pa jim bo ta izkušnja služila, da bodo v bodoče dajali več važnosti učenju tujih jezikov. Od tega si obetajo korist tudi misijonarji. Marsikje se do danes ni skoro nihče zmenil zanje. Sedaj pa jih povsod sprašujejo, če bi lahko dajali lekocije iz tujih jezikov. Ta prvi stik bo gotovo pripomogel, da se bodo začeli Japonci sčasoma zanimati tudi za vero misijonarjev.

Japonska je izdala za organizacijo olimpijskih iger astronomsko vsoto 1200 milijard jenov (jen = 2 liri). Mnogi Japonci so bili prepričani, da je to razmetavanje denarja. Danes je javno mnenje baš obratno. Povsod se slišati: »Od konca zadnje vojne še nikoli nismo denarja tako koristno naložili kot to pot.«

Dan otvoritev olimpijskih iger je bil za Japonsko glede cestnih nesreč najbolj črn dan leta. Bilo je 7 mrtvih in 174 ranjenih, nekateri izmed njih težko. Sicer pa se vsi inozemci sprašujejo, kako to, da ob blazni hitrosti, ki jo uporabljajo po mestu japonski vozači, sploh ni več nesreč. Da bi šel tujec z avtom na ulice, pa še misliti ni.

V olimpijski vasi, kjer stanujejo tekmovalci, je 93 narodnosti. Atlete in atletinje prevažajo vsak dan na olimpijski stadion s 188 prostornimi avtobusi. Moštva prihajajo kljub velikemu cestnemu prometu točno na kraj iger. Le ena reprezentanca je enkrat zelo kasno prišla. Tržaški »Piccolo« ironično dodaja k tej zakasnitvi:

»Odvč bi bilo povedati, da so bili to Italijani.«

Vse večje narodnostne skupine imajo s seboj tudi svoje kuharje. Za Italijane skrbi Giuseppe Camera iz Amalfija. S pomočjo japonskih sodelavcev pripravi vsak dan 200 obrokov za kosilo in prav toliko za večerjo. Lahko kar uganemo, kakšen je menu: špageti ali zelenjavna juha ali riž; pečeni piščanci ali biftek ali dunajski zrezek; solata, zabeljena z italijanskim oljem, sadje, sir in vino iz Verone. Meso je iz japonskega trga in malo okusno. Ribe italijanski atleti odklanjajo, ker jim ne zaupajo. Pri jedi so zelo nedisciplinirani. Nočejo se držati diete, ki jo so trenerji predpisali. Izjema so boksači. Ti ne smejo za las spremeniti hrane, ki jim je določena.

Na splošno se bodo Italijani kar dobro odrezali na letošnjih olimpijskih igrah. Veliko žetev zlasti kolajn so zabeležili pretekli ponedeljek. Kar tri so pospravili: dve v jahanju in eno v kolesarjenju. Tudi v nagli hoji so si osvojili prvo mesto. Atlet Pamich je 50 km prehodil v 4 urah 11'12". O uspehu našega goriškega rojaka Jurija Uršiča poročamo na drugem mestu. Seveda je italijansko časopisje previdno zamolčalo, da je slovenskega pokolenja. To je tem bolj lahko storilo, ker se Uršič uradno piše Urši. Čas bi bil, da bi tako oblasti kakor tudi sami prizadeti poskrbeli za pravilno pisavo svojih priimkov. Če lahko Pamich, ki je po prednikih hrvaškega porekla iz Istre, piše »č« s »ch«, zakaj naj bi ne bil v italijanščini naš Uršič vsaj Uršich?

Jugoslovani imajo do sedaj vsake kolajne po eno. Velik uspeh v orodni telo-

# Radio Trst A

Spored od 25. do 31. oktobra

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Zajček Lisko«, basen, ki jo je napisala Mara Kalan. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Cerne. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.00 Znani pevci: Carla Boni in Bing Crosby. — 15.45 Pevski zbori Furlanije-Julijske krajine: Zbor »Tita Birchebners« iz Tapogliana. — 18.00 Kino, večeraj in danes - pripravil Sergij Vesel. — 20.30 Iz slovenske folklore - Lelja Rehar: »Ta stara je buna, ta mlada leži«.

Ponedeljek: 18.30 26. oktober 1954 - Deset let pozneje. — 20.30 Gaetano Donizetti: Ljubezenski napitek, opera v dveh dejanjih.

Torek: 11.45 Neapeljski motivi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.30 Slovenske novele 19. stoletja: Josip Jurčič: »V Vojni krajini«.

Sreda: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Podobe iz narave. — 13.30 Prijetna srečanja; izbor motivov in izvajavcev. — 18.30 Slovenski skladatelji dvajsetega stoletja: »Skladatelj Ipavec« - pripravil Dragotin Cvetko. — 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem: Adrijan Rustja in Rado Nakrst: (5) »Obnova in vzpon po drugi svetovni vojni«. — 20.30 Simfonični koncert orkestra Italijanske radiotelevizije iz Turina. V odmoru (približno ob 21.20) Srečanja z našimi umetniki: Milko Bambič: »Slikar Vittorio Bergagna«.

Četrtek: 11.45 Sodobni italijanski orkestri in pevci. — 12.15 V Trstu pred sto leti. — 18.30 Kantate in oratoriji. — Wolfgang Amadeus Mozart: Litanie de Venerabili Altaris Sacramento K. 243 za soliste, zbor in orkester. — 19.15 Širimo obzorja: Tradicionalne dejavnosti tržakega gospodarstva: (2) »Zavarovalne družbe«, pripravil Vladimir Turina. — 20.30 »Alfie Elkins in njegovo skromno življenje«, radijska pripoved.

Petek: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Jugoslovanski solisti. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: (2) »Rod in mladost pesnika Prešerna«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 12.15 Pogled na svet. — 15.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 15.20 »Sobota, nedelja in ponedeljek«, igra v treh dejanjih Eduarda de Filipa. — 17.20 Drugi Vatikanski koncil. — Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin. — 19.15 Družinski obzornik. Urednik: Ivan Theuerschuh. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.45 Slovenski oktet. — 22.00 Veliki tuji simfonični orkestri. Berlinski simfonični orkester.

vadbi je dosegel slovenski atlet Miro Cerar, ki je zmagal na konju z ročaji, na bradlji pa je dosegel tretje mesto. Tudi v water-poolu so odlično sodelovali Slovenci v dosegi drugega mesta, kar je značilo srebrno kolajno. Z malo več sreče bi bili lahko prvi, saj so imeli z Madžarsko isto število točk, toda malo slabši količnik v golih. Nogometaši pa so letos odpovedali že v četrt finalu. Odpravila jih je Nemčija z 1 : 0. Pred štiri leti so bili baš oni v Rimu olimpijski zmagovalci.

Če se za konec ponudimo še pri »zlati knjigi«, to je pregledu podeljenih kolajn, moramo poudariti letošnjo izredno superiornost severnoameriških atletov in atletinj. Svoje neposredne tekme iz Sovjetske zveze prekašajo v razmerju 2 : 1. Dejansko je svetovna javnost pričakovala, da se bodo sovjetski tekmovalci bolj uspešno uveljavili. — ak

## Študijsko potovanje 26 voditeljev krščanske delavske mladine

26 voditeljev krščanske delavske mladine je po zaključku študijskega potovanja po različnih deželah sveta, ki je trajalo štiri mesece, obiskalo Pariz, kjer so se udeležili seminarja za izoblikovanje. V teku sestanka so udeleženci primerjali stvarnost delavskega življenja, ki je čisto zelo različna v primerjavi ene dežele z drugo. Proučili so metode in najprimernejša sredstva za razvoj gibanja v okrilju delavske mladine. Ob zaključku so razpravljali o nekaterih problemih, ki se tičejo tretjega svetovnega kongresa krščanske mladine, ki se bo vršil v Bangkoku konec novembra 1965.

Slovenske občine v slovenske roke! Ne pustimo si ukazovati od vodstev italijanskih strank, glasujmo za liste Slovenske skupnosti. Edino te so res domače liste.

# TRŽAŠKE NOVICE

DUHOVSKA ZVEZA V TRSTU vabi vse člane katoliških organizacij na skupno proslavo praznika Kristusa Kralja.

Sporod:

1. Ob 16<sup>h</sup> skupna pobožnost v župni cerkvi v Rojanu: govor (dr. Jože Prešeren), pete litanije Srca Jezusovega in posvetitev Srcu Jezusovemu.
2. Ob 17<sup>h</sup> v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) velika dekliška zborna igra *CECILIA* ob glasbeni spremljavi. Pozdravi zastopnikov organizacij

## Otroški vrtec v mestu

Novi slovenski otroški vrtec v ulici Donadoni dobro deluje. Vpisanih je 22 otrok, od teh jih redno prihaja do 15. Ostali, ki jih je nekaj bolnih, nekaj pa bolj oddaljenih, upamo, da se nam bodo pridružili, ko bo prišel celoten urnik s kosilom.

## Padriče

17. oktobra se je v bazoviški cerkvi poročila Pjerina Grgič in odšla na Opčine. Njen zakonski drug je Opece Marij Furjan. Z njo izgubi naša vas narodno in krščansko zavedno vaščanko, ki je vneto sodelovala pri vsaki pametni vaški pobudi. Zlasti se je odlikovala v nabiranju prispevkov za obnovu padriške cerkve sv. Cirila in Metoda ob 1100 letnici. Bog jo spremlja in osrečuje v zakonskem stanu.

## Nabrežina

Nekateri se sprašujejo, zakaj v Nabrežini ni skupne občinske liste. Ni je zato, ker so v naši občini po novem zakonu volitve po proporcionalnem sistemu in ne več po večinskem. Prva je lastno listo sestavila Italijanska komunistična partija, ki si je po krivici prisvojila skupni znak in je zvalila na svojo listo 18 Slovencev, da bi z njimi čimveč naših ljudi zvalila iz slovenskega tabora, iz Slovenske skupnosti in da bi naredila uslugo italijanskim občanom, da bodo bolj strnjeno glasovali za ostale italijanske stranke. Vemo, da so občani devinsko-nabrežinske občine zavedni rojaki, da ne bodo padli v nastavljen komunistični past, ampak bodo še bolj strnjeno glasovali za Slovensko skupnost tako pri deželnih kakor pri občinskih volitvah.

## Center za teoretsko fiziko

Pred dnevi so svečano pričeli z gradnjo mednarodnega središča za teoretsko fiziko, ki ima v Trstu svoj stalni sedež. Istočasno

so pričeli tudi drugi seminar o fiziki plazme, ki bo trajal do 31. t. m. Otvoritveni govor je imel generalni ravnatelj atomske agencije na Dunaju prof. Eklund. Seminar bodo vodili prof. Thompson (Anglija), prof. Rozembluth (ZDA) ter prof. Kadomcev (SZ), prof. Oberman (ZDA) pa kot tajnik.

Na prvih sestankih seminarja je bilo prisotnih kar 60 znanstvenikov iz 26 držav sveta. Med njimi tudi znani trž. prof. Budini, ki ima velike zasluge za delovanje tržaškega središča za teoretsko fiziko. Kakor znano, deluje omenjeni center v okviru načel OZN in združuje znanstvenike iz vseh držav sveta.

## Seja za izboljšanje goriških muzejev

Pretekli teden so se zbrali v Vidmu ravnatelj muzejev iz goriške pokrajine. Navzoči so bili tudi ravnatelj goriških muzejev, odvetnik Devetag in Bradaschia. Razpravljali so o tem, kako povečati zanimanje za umetniško in zgodovinsko vrednost goriških muzejev. Sklenili so, da bodo v našem mestu zgradili novo poslopje, v katerem bodo zbrali vse zgodovinske spomine iz vojne 1915-18 ter v ta muzej vključili tudi zbirko Henriquez, ki je sedaj raztresena po osmih tržaških muzejih. Povečali bodo zgodovinski muzej na gradu in v ta namen vzeli v najem še sosednjo zgradbo.

Tudi za muzej na Kornu so predlagali, da bi v tem muzeju vsaki dve leti napravili bialno modernih umetnosti, ki bi jo zbrali v naši pokrajini. Naravno, da na tej seji niso govorili samo o goriških muzejih, temveč so vzeli v pretres tudi vse ostale muzeje v Vidmu, Trstu, Gradežu in Cedadu, ki jih nameravajo poživiti z novimi deli.

## KAKO DOLGO SE...?

Slovenski tisk je v preteklem tednu opozoril merodajne faktorje na grobe napake, ki so bile storjene ob imenovanjih na srednjih šolah v Trstu za šolsko leto 1964/65. Do danes, ko znova opozarjamo na grobe napake, nam še ni znano, da bi bil storjen kak korak za sanacijo. Šola teče dalje, a pouk ne odgovarja didaktičnim zahtevam. Kot smo že opozorili, gre za poučevanje slovensčine z osnovami latinščine na enotnih srednjih šolah ter za slovensčino, latinščino in zgodovino na nekaterih višjih srednjih šolah. Šolsko skrbništvo, če hoče biti zares skrbniško in skrbeti za šole, bi moralo na tolika opozorila zadevo pretehtati, pregledati posamezna imenovanja, ali imajo imenovani zares opravljene izpite za predmete, ki so jim zaupani. Dokler so na razpolago moči, ki imajo v redu svojo študijsko pot, toliko časa se pouk tako važnih predmetov ne sme zaupati samoukom. Tu ne gre za telovadbo, ampak za predmete, ki zahtevajo določeno skrbno gradnjo. Te gradnje pa ni, če ni dobili pravih gradbenikov in gradbenega materiala. Samouki, ki so se vrinili, bi morali to sami čutili, da ne spadajo na mesta, ki so jih prevzeli. Toda dokler ni toliko samokritike, moramo pač opozoriti preko tiska in upamo, da ne bomo prisiljeni pokazati na imena in na boleče rane, ki že kličejo po sanaciji.

# Nekaj o Knjižicah

Znane KNJIŽICE, ki izhajajo v Marijanišču na Opčinah, zopet prihajajo med nas. Prva številka v tem šolskem letu je posvečena rožnemu vencu in ima naslov *Marijino naročilo*. Kakor slišimo, doživlja ta živahno napisana knjižica povsod lep sprejem in bo verjetno kmalu pošla.

Na platnicah Marijinega naročila je sporočeno, da izide v novembru življenjepis o našem svetniškem kandidatu, misijonskem škofu Frideriku Baragi. Knjižico je pripravil znani nabožni pisatelj dr. Filip Zakelj v Argentini. Tudi ta knjižica bo našla veliko hvaležnih bralcev, saj je naša skupna narodna dolžnost, da se vedno bolj zanimamo za domače božje služabnike, za Barago in Slomška.

Uprava KNJIŽIC je tudi napovedala ponatis knjižic, ki sta pred tremi leti zbudili veliko pozornost in sta že pred časom pošli; to sta knjižici *Kdo nam bo povedal resnico* (za fante) in *Da boš vedela odgovor* (za dekleta). Ti dve knjižici bosta verjetno kmalu izšli v drugi izdaji; objavljen je samo eden pogoj: če dobi uprava prednaročilo vsaj še za 300 izvodov.

Ker imata ti dve knjižici vsaka po sto strani in več slik, zato bo cena 150 lir.

Po številnih cerkvenih stojalih v Nemčiji, Franciji, Belgiji, Španiji in Angliji imajo prav ti dve stanolovski mladinski knjižici vedno na razpolago. To je marsikdo opazil tudi v zadnjih počitnicah. Po drugih deželah velja načelo, da morajo biti dobre stanovske knjižice kot vzgojni pripomočki vedno na razpolago vsakemu mlademu človeku. To lepo in koristno načelo naj velja tudi pri nas!

Zadnja novica iz uprave KNJIŽIC pa je sedaj cena 100 lir za izvod. Pri povišanju vsakodnevnih stroškov se dvigajo tudi izdatki za tisk, zato sprememba pri Knjižicah; samo n. pr. naslova slika Marijinega naročila stane točno 23.800 lir, to je cena za risbo in klise brez tiska. Prav ta je tudi, da dobijo zlasti mlajši prodajalci primerno nagrado; to jim sedaj uprava more dati in jim tudi dejansko da.

To je nekaj novic iz življenja Knjižic, ki jih redno dobite v naših knjigarnah, pred cerkvami in v Marijanišču na Opčinah.

# „MEMORIAL MIRKO FILEJ“ 1964

V Gorici se je začela športna prireditev imenovana »Memorial M. Filej«. To slovensko športno prireditev organizira S. Z. Olympia in se vsi letos že tretje leto. V nedeljo 18. oktobra se je na Solskem stadionu v Gorici zaključil prvi del: lahka atletika. Doseženih je bilo nekaj dobrih rezultatov; najboljšega je postavil mladinec (allievo) Sussi Ivan, ki je z lahkoto preskočil 170 cm višine. Ta atlet si je priboril prehodni pokal, ki si ga je osvojil že lansko leto. Drugo mesto je zasedel mladi metalec Podberšček Edi; tesno za njim je na tretjem mestu Peterin Danilo; za petami mu sledi Kozlin Marij; za temi so se razvrstili Kodrič Mihael, Tomšič Stanko, Brajnik Marko in drugi.

V kategoriji starejših je prvo mesto odnesel Bensa Dušan, ki le za las ni preskočil 170 cm višine (skakal je bos! — če bi se vadil, bi dosegel lepe uspehe, kajti njegov odziv je naraven in zelo uspešen); na drugem mestu je Nanut Vlado; tretje mesto si je priboril Vižintin Marijan (ta je nastopal kar v petih disciplinah!), ki je za deset točk pred Valentincem Emilom in Terpinom Robertom; sledijo še Kerševan Žarko in drugi.

Vsi tekmovalci, so pokazali veliko navdušenje in voljo, saj so mnogi hoteli

tekmovati v več kot dveh disciplinah. Med nastopajočimi smo opazili precej novih obrazov. So pa manjkali nekateri od lani, in sicer so bili odsotni predvsem gojenci obeh mladinskih zavodov. Ne bomo tu raziskovali vzrokov; treba pa je poudariti, da je zmeren in primeren šport zdravo razvedrilo, koristen zdravju ter dragocen vzgojni pripomoček, ker vzgaja čut za disciplino, krepi voljo, navaja telo in duha na prenašanje naporov in žrtve ter je krepka protiutež današnji mehkužnosti in lagodnemu življenju. Taka prireditev bi torej morala privabiti na športna igrišča vse razpoložljive mlade sile.

Kot kronisti moramo povedati, da smo opazili številne sodniški zbor in dobro organizacijo. Poznala se je izkušena roka neutrudnega prof. Krannerja, čigar nemajhnja zasluga je, da se Memorial vrši in da se je razširil od atletike še na druga področja.

V okviru Memoriala se bo vršila še odbojka, za katero se je že prijavilo pet moštev; dalje sta na programu še ping-pong (do sedaj prijavljena štiri moštva) in nogomet. Tudi na teh treh turnirjih bodo zmagovalna moštva prejela prehodni pokal in medalje.



# GORIŠKE NOVICE

## Proslava stoletnice proglasitve svetnicam sv. Marjete M. Alacoque v Gorici

Apostolstvo molitve v Gorici bo obhajalo stoletnico proglasitve svetnicam sv. Marjete M. Alacoque, ki ji je Bog izročil poslanstvo širjenja pobožnosti Srca Jezusovega in zlasti prvih petkov.

Proslava stoletnice bo v cerkvi sv. Ivana, kjer je sedež Apostolstva molitve za Slovence, s sledečim sporedom:

**Torek 3. novembra:** ob 5.30 zvečer pridigana ura čiščenja v zadoščenje Srcu Jezusovemu za vse grehe našega naroda.

**Sreda 4. novembra:** ob 8. uri zjutraj zborna sv. maša s pridigo; zvečer ob 5.30 sv. maša, pridiga in pete litanije Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo.

Vabljeni vsi!

## Misijonska nedelja v Gorici

Letošnja misijonska nedelja je naša med goriškimi verniki obeh narodnosti topel odjek. Nadškofijski misijonski urad je poskrbel, da je bilo po vsem mestu videti številne lepake, ki so vernike opozarjali na njihovo misijonsko dolžnost. Pri vseh sv. mašah se je pridigalo o misijonih. Verniki so prejeli misijonsko brošuro s podatki, koliko se je od 1. marca 1963. do 29. februarja 1964. nabralo v goriški nadškofijski za misijone. Celokupna vsota znaša 5.415.510 lir. Od tega so slovenski verniki prispevali 1.114.528 lir. Samo slovenska Marijina družba v Gorici je v letu 1963 nabrala in poslala za slovenske misijonarje 283.250 lir.

Slovenski verniki so si lahko nabavili za 100 lir lično misijonsko brošuro »Misijonska nedelja«, ki nudi na 24 straneh mnogo koristnega in k misijonski delavnosti vabečega zanimivega branja. Brošura je bila topla sprejeta. Kdor bi je še ne imel, si jo lahko nabavi to nedeljo, na praznik Kristusa Kralja, ki ima skoro enako vsebino kot misijonska nedelja.

Popoldne je bila v cerkvi sv. Ignacija misijonska ura molitve. Pridigal je ob še kar lepi udeležbi vernikov gvardijan samostana na Kostanjevici p. Andrej Vovk OFM. Sledilo so pete litanije Matere božje in molitev za misijone, ki so jo opravili vsi udeleženci sv. ure.

Misijonska nedelja bo imela svoj vreden zaključek to nedeljo, ko bo v Katoliškem domu v Gorici misijonska prireditev, sestavljena iz loterije za misijone ter misijonske igre »Tri skrivnosti starega Wang.«

## Izreden uspeh Slovenca iz Gorice na olimpijskih igrah

Goriško mesto je ponosno na svojega meščana Jurija Uršiča in mi Slovenci še posebno, saj si je na olimpijskih igrah v Tokiu pridobil visoko priznanje, srebrno kolajno v zasledovalni vožnji. Jurij Uršič, ki zastopa Italijo v kolesarski zasledovalni vožnji, je dne 17. oktobra na olimpijskem stadionu v Tokiu zmagal nad svetovnim prvakom Holandcem Groenom. Vendar ga je v finalu prehitel Čeh Daller. Uršič si je tako pridobil drugo mesto in osvojil

## MISIJONSKA PRIREDITEV združena z

### LOTERIJO ZA MISIJONE

bo v nedeljo 25. oktobra ob 16.30 v dvorani Katol. doma v Gorici

Člani Marijine kongregacije in skviti bodo uprizorili misijonsko igro:

### TRI SKRIVNOSTI STAREGA WANGA

Igra je vzeta iz časov boksarske vstaje na Kitajskem. — Vsi prijatelji misijonov iskreno vabljeni!

razumevajočih darovavcev. Tako upamo, da bomo tudi letos dosegli lansko številko 209.000 lir. Videli smo tudi registriran film »Afriška kri«, o mučeniški smrti 22 Ugandskih mučencev, katere je preteklo nedeljo sv. oče prištel med svetnike. Bog daj, da bi tudi kakšnega misijonarja poslali kdaj iz naše vasi... kdo ve!? — Iz malega zraste veliko, če je delo vztrajno!

## Rajbelj

Zadnje čase smrt rajbeljskim grobokopom kar ne da več oddiha. V petek 16. oktobra je bil pogreb 55-letnega rudarja Florijana Inocenti, ki je bil paznik v čistilnici rude. Opešalo mu je srce, na katerem je bolehal že dalj časa.

Naslednji pa je bila pokopana 71-letna Terezija Anderwalt. Naj oba v miru počivata.

V sredo 14. oktobra nas je obiskal prvi sneg, ki se pa seveda še ni mogel obdržati. Umakniti se je moral višje v gore, kjer sedaj čaka, da se morda enkrat v novembru spet povrne v dolino.

## Izjava

Člani profsorskega zbora višje gimnazije-liceja in učiteljskega s slovenskim učnim jezikom v Gorici

ugotavljajo z obžalovanjem,

da se je v začetku letošnjega šolskega leta vršila zlonamerna gonja proti osebi ravnatelja gospoda dr. Mihaela Rosi ob njegovem imenovanju za ravnatelja italijanskega liceja »Dante« v Gorici;

obsojajo

to gonjo nekaterih krogov in dijakov omenjenega zavoda, ker je škafila miren začetek šolskega leta v Gorici, ker je ta v nasprotju s pedagoškimi načeli in ker je preko napadene osebe gospoda ravnatelja zajela širši obseg, ki tudi kvarno vpliva na mirno sožitje; in

izražajo

gospodu ravnatelju svoje spoštovanje in solidarnost.

Sledijo podpisi  
Gorica, dne 19. oktobra 1964

# OBVESTILA

## MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1965.

Goriška Mohorjeva družba pripravlja svoj knjižni dar za l. 1965, ki bo vseboval:

1. Mohorjev koledar za leto 1965;
2. »Srečanja«, doživljaja modernih konverto;itov;
3. »Mami«, izvirna povest iz našega primorskega življenja.

Gg. poverjenike prosimo, da bi sporočili Mohorjevi pisarni (Riva Piazzutta 18), koliko izvodov mohorjevč želijo.

V vsako slovensko hišo mohorjeve knjige.

## OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *misgr dr. Fr. Močnik*  
Tiska tiskarna Rudin v Gorici

Tudi v tržaškem pokrajinskem svetu se mora slišati slovenski glas. Glasujmo vsi za kandidate Slovenske skupnosti!

## ZAHVALA

Ganjeni nad tolikimi izrazi sočutja se ob smrti drage

## Batt Marije r. Lenardon

iz srca zahvaljujemo vsem, ki so spremlili na njeni zadnji poti, darovavcem sv. maš, dobrih del in cvetja v počastitev nepozabne pokojne, vsemu osebju ladjedelnic sv. Marka, zlasti duhovščini.

Sv. Ivan - Trst, 19. 10. 1964

Zalujoči: mož Pept in hči Adrijana Zivic, družine Zivic, Lenardon, Lozej in Vidmar